

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 4

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 882 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 30-aprelda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoirazimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Organizational Behavior and Leadership.....	10
Ibrokhim Gulomov	
Baliqchilikda klasterlarini tashkil etishning nazariy asoslari	18
Olim Murtazayev, Muydinov Olim Bekmuratovich	
Оценка состояния привлечения инвестиций в сферу туризма Узбекистана и механизмы управления	24
Арзиматов Бобирмирзо Зокирджон угли	
Biologik aktivlar buxgalteriya hisobni milliy va xalqaro standartlarga muvofiq takomillashtirish masalalari ...	27
Axmadaliyeva Zebo Abduxalimovna	
Aholi yashash joylarida yong'in risklarini bartaraf etish xizmatlardan foydalanish imkoniyatlari	32
Aziz Zikriyoev	
O'zbekistonda ilmiy darajali kadrlar tayyorlash tizimi boshqaruvining tashkiliy tuzilmasi va vazifalari	40
Beknaeva Shaxnoza Vladimirovna	
Mintaqaviy turizmning iqtisodiyot rivojlanishiga ta'siri (O'zbekiston turistik xizmatlar bozori misolida)	45
D. B. O'roqova	
Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ko'paytirishning asosiy yo'llari	50
Ibrohimov Boburmirzo Baxtiyor o'g'li, Sayfiddinov Sarvarbek Anvarbek o'g'li	
Sanoat korxonalarining aksiyalar bozoridagi faoliyati tahlili: muammolar va yechimlar	55
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
Qurilishda modernizatsiya va diversifikatsiya qilish asosida yangi ishlab chiqarish quvvatlarini oshirish	63
Islamov Ozodjon	
Sanoat korxonalari innovatsion salohiyatini oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish yo'llari	67
J. K. Boymurodov	
Mamlakatda yashil iqtisodiyotni rivojlantirish yo'nalishlari	72
Kadixodjayeva Nilufar Raxmatullayevna	
BlokchEYn texnologiyalari yordamida raqamli iqtisodiyotni o'zgartirish	77
Karabayev Rustam Zafarovich, Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida zamonaviy mehnat bozorining rivojlanishi	84
Layli Mirzayeva	
Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda investitsion resurslardan samarali foydalanish mexanizmlari	88
Luiza Komilovna Xaydarova	
Umumta'lim muassasalari sonining ekonometrik tahlilini pedAgogik metodlar yordamida amalga oshirish....	93
Ravshanova Muhayyo Maxmanazarovna	
O'zbekiston tarixiy shaharlarida turistik faoliyati shakllanishi va ularni boshqarishning nazariy asoslari	98
Meliqulov G'ayrat Abdug'afforovich	
Iqtisodiy rivojlanish va ilmiy tadqiqot rivojlanishining havo ifloslanish darajasiga ta'siri	105
Murodullayev Kamoliddin Sherzod o'g'li, Sadibekova Bibisora Djapparovna, Turdiqulov Farrux Ravshanjon o'g'li	
Hududlarni rivojlantirish va "yashil iqtisodiyot"ni shakllantirishning ekologik muammolari	110
Maxkamov Saidafzal Saidkamol o'g'li, Yigitaliyeva Dilnavo Mansurjon qizi	
Ekoturizm obyektining tasniflanishi va alohida xususiyatlari	116
Qodirov Azizjon Anvarovich	
Mamlakatimiz oliy ta'lim tizimida sifat menejmentidan foydalanishning konseptual asoslari	121
Saidqulova Furuza Farmonovna	
Bo'lajak iqtisodchilarning kasbiy kompetensiyalari	125
Shukurova Marifat Xodjiakbar qizi	
Ta'limning bosqichlari va ularning inson kapitalini shakllantirishdagi ahamiyati	129
To'rayeva Hurriyat To'yqulovna	

Hududlarda to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb etish dasturini amalga oshirishda marketingni rivojlantirish yo'llari	136
Xamidov O. X., Tojiyeva A. F.	
Investitsiyalar marketingining strategik aspektlari.....	143
Xodjamberdiyeva Dilnoza Bahtiyorovna	
Xorijiy investitsiyalarni jalb etishda investitsion muhit jozibadorligini oshirishga nazariy qarashlar	149
A. Bektemirov, A. A. Abdurahmonov	
Qishloq xo'jaligi raqobatbardoshligini oshirishning ilg'or xorij tajribasi	154
Abdulloev Asliddin Junaydullayevich, Ochilov Narzullo Fayzulloyevich	
Sanoat ishlab chiqarish tizimining investitsion xususiyatlari.....	159
Yodgorova Xalima To'liqinovna	
Turizm sohasi uchun yuqori malakali kadrlarni tayyorlashda davlat va xususiy sherikchilikning o'zaro bog'liqligi tahlili.....	165
Raxmatov Adxam Itolmasovich	
Mamlakatimizda turizm tashkilotlari faoliyatini qo'llab-quvvatlash maqsadida marketing instrumentlari orqali samarali tizim yaratish.....	169
Suyunova Kamilla Baxromovna	
Qishloq xo'jaligida agrokimyo xizmatlar ko'rsatishning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari	173
Tabayev Azamat Zaripbayevich	
Yashil iqtisodiyotga investitsiyalarni jalb qilishni faollashtirish muammolari	178
Xomitov K. Z., Masharipova S. R.	
Considerations on the Problem of Illegal Migration and Human Trafficking	183
Azamatova Gulmira Bayirbekovna, Otarbayeva Guljan Kobeyevna	
Sustainable Development and Environmental Economics in Uzbekistan: A Focus on Carbon Pricing and Renewable Energy	186
Muhammadiyev Po'latjon Ilhomjon o'g'li, Urganbayeva Dilnoza Toxtasinovna	
The use of Digital Technologies in the Provision Of Utilities to the Population	192
Mamanazarov Oybek Shomurodovich, Inoyatova Durdona Shoxaydarovna, Alijonov Jamshid Alijon o'g'li	
The Current State of the Digital Economy in the Agrarian Sphere: Problems and Solutions	196
Babadjanov Abdirashid Musayevich	
Behavioral Theory of the Firm.....	201
Egamberdieva Oydin Abror qizi	
The Role of Information Technologies in Increasing the Capitalization of Commercial Banks	207
Egamova Makhfurat Esanovna	
Финансовые риски в исламском финансировании для внедрения в Республики Узбекистан	211
Абдуллоев Фуркат Олимджонович	
Совершенствование методологии экспертизы инвестиционных проектов	216
Бекимбетова Гулнора Маратовна	
Методические подходы к формированию механизмов стратегического управления развитием химической отрасли.....	223
Бибутова Шахло Саъдуллаевна	
Меры по снижению доли теневой экономики в стране.....	228
Махмудова Юлдузхон Бахромжон кизи, Сафаров Гиёсиддин Абдуллаевич ўғли	
Формирование национальной инновационной системы – одна из приоритетных задач повышения конкурентоспособности Республики Узбекистан	232
Н. М. Махмудов, А. А. Алиев, З. А. Мирзоев	
Мониторинг и анализ современного состояния и развития промышленности в Узбекистане.....	237
Назарова Раъно Рустамовна, Исмоилова Малика Дилшодовна	
Цифровая платформа как инструмент трансформации бизнес-процессов.....	243
Раупов Жамшид Рашидович	
Роль применения ключевых показателей эффективности труда на предприятиях.....	249
Рахматуллаева Шахноза Хамидовна	

Влияние цифровой трансформации на инвестиционную привлекательность Узбекистана.....	255
Саиткамоллов Мухаммадхожа Сабирходжа угли, Маркабаева Жансая Айбек кызы	
Организация и координация методической помощи при управлении педагогическими кадрами	261
Хакимова Майя Юрьевна	
Интеграция узбекистана в мировое экономическое содружество путем унификации бухгалтерского учета на основе МСФО	266
Зарипова Саёхат Зафаровна	
Tijorat banklari tomonidan investitsiya loyihalarini moliyalashni rivojlantirish imkoniyatlari.....	271
Abduqodirova Ozoda Anvarjon qizi	
Tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlarning joriy tahlili.....	276
Abdusalomov Jaxongir O'ktam o'g'li	
Globalashuv sharoitida mamlakatimizda sug'urta bozorini raqamlashtirishning ahamiyati	282
Anvarova Z.	
The Role of Parents and Teachers in Promoting a Healthy Lifestyle in Children.....	286
Axtamov Djamshed Baxromovich	
A Study of the Importance of Green Economy in Uzbekistan Sustainable Economic Development and its Measurement Indicators in Relation to Environment.....	291
Ataniyazova Maksuda Baltayevna, Tairova Zarnigor Mammot qizi	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tuzishning zarurligi.....	296
Avazov Iloxom Ravshanovich	
Foydani soliqqa tortish obyekti sifatidagi iqtisodiy tarkibi.....	301
Axrorov Zarif Oripovich	
Surxondaryo viloyatida aholining uy-joy bilan ta'minlanganlik darajasini tahlili.....	309
Ibragimov Qobil To'xtamishovich	
Review of Methodological Approaches to Enterprises Financial Condition Analysis.....	314
Ismailova Maxbuba Mirxalilovna	
Innovatsion rivojlanish sharoitida xizmat ko'rsatish sohasini tasniflanishining nazariy va ilmiy asoslari.....	319
Masharipova Manzura Alimbayevna	
Korxonalarda benchmarking strategiyalarini qo'llashning ijtimoiy-iqtisodiy mexanizmlari.....	325
Narziyeva Dilafiruz Muxtorovna	
Davlat budjetining soliqsiz daromadlari shakllanishini takomillashtirish yo'llari.....	330
O'ktamova Nargiza Narzulla qizi	
Mamlakatimizda sanoat ishlab chiqarishi korxonalarining rivojlanish holati tahlili.....	334
Olimov Maqsudjon Komiljon o'g'li	
Moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobotni moliyaviy hisobotning xalqaro standartlar talablari asosida tuzish.....	339
Pardayeva Zulfizar Alimovna	
Raqamlashtirish sharoitida qo'shma korxonasi faoliyatining tahlili.....	343
Rashidov Jamshid Xamidovich	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanishida oilaviy tadbirkorlikning o'rni.....	348
Raximov Baxromjon Ibroximovich, Saloxiddinov Zuxriddin Nuriddin o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmat ko'rsatishning ilmiy asoslari.....	352
Suyunov Asror Baxtiyorovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida telekommunikatsiya sohasini rivojlantirish ilmiy asoslari.....	356
Toshmatov Salohiddin Zayniddinovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarni joriy etishning huquqiy masalalari.....	360
Turg'unov Saloxiddin Jamol o'g'li, Mirzayeva Mohidil Vohidovna	
Zamonaviy sharoitlarda korxonalarning moliyaviy baqarorligini yaxshilash masalalari	366
Usmanova Guljahon Ulug'bek qizi	
Franshizalarni jalb qilishda davlat boshqaruvi tizimida marketing tadqiqotlarining ahamiyati	371
Xodjayev Anvar Rasulovich	

Transport Decarbonization Strategy.....	377
Yarashova Vasila Kamalovna, Muradov Bekzod Xidirnazar ugli	
Temir yo'l transportida ishlab chiqarish faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirish	382
Yermatova Dilnoza Axmadjonovna	
Iqtisodiyotda davlat ishtirokini qisqartirish va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish istiqbollari	387
Yuldashev Xusniddin Abdullayevich	
Issiqlik ta'minoti xizmatlarini ko'rsatish samaradorligi va sifatini baholash ko'rsatkichlari tizimi.....	390
Abdulaziz Abdumo'minovich Matro'ziyev	
Issiqlik ta'minoti xizmatlari sifatiga ta'sir etuvchi omillar va ularni baholash	394
Abdulaziz Abdumo'minovich Matro'ziyev	
Jismoniy shaxslarning mol-mulkiga soliq solishni takomillashtirish.....	399
Abdullayev Zafarjon Alijonovich, Zaydullayev Abduhabib Boliqul o'g'li	
Sug'urta tashkilotlarida hisob siyosatini ishlab chiqishning ahamiyati.....	404
Abduraimova Maftunaxon Axmatovna	
Bank risklarini boshqarishning xalqaro tajribalari.....	409
Abdurasulov Jaxongir Abduvaliyevich	
Tadbirkorlik subyektlari ijtimoiy ma'sulligini ta'minlash mexanizmining amal qilish darajasi.....	416
Bayisbayev Javlon Nurlanovich	
Qishloq aholisining qishloq xo'jaligida bilim va innovatsiyalarni o'zlashtirishga ta'sir etuvchi omillarni iqtisodiy baholash (Samarqand viloyati misolida).....	421
Bozorova Lobar Nuralevna	
Направления совершенствования инновационных стратегий в деятельности промышленных предприятий	427
Дониерова Зухрабону Алишер кизи	
Mol-mulk solig'ining korxonalar faoliyatiga ta'siri.....	432
Qudiyarov Kishibay Ramatullayevich	
Banklar reytingini aniqlash va barqarorligini ta'minlashning ustuvor yo'nalishlari.....	438
Maxmudov Omon Tuxtayevich	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida tijorat banklarining aktiv va passiv operatsiyalarini innovatsion usullar orqali boshqarishni takomillashtirish	442
Mo'minova Ma'suda Baxtiyarovna	
Auditorlik tekshiruvini dasturiy ta'minot asosida tashkil etish: muammo va yechimlar.....	447
Nazarova Kamola Sattoral qizi	
Ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantirishning davlat tomonidan tartibga solish konsepsiyasi.....	453
Normurodov Xusan Eshmaxmatovich	
O'zbekiston Respublikasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning ahamiyati hamda uni rivojlantirish istiqbollari.....	460
Nurullayeva Shaxnoza, Saydullayeva Saodat	
Tijorat banklari inson kapitali samaradorligini baholashda KPI ko'rsatkichlaridan foydalanish mexanizmlari.....	467
Turaeva Mastura Kurbanovna	
Сущность и особенности инвестиционно-строительного процесса	471
А. Бектемиров, Б.М. Абдувалиев	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarni boshqarishning dolzarb masalalari.....	478
Saidov Hayotjon Raxmatulloyevich	
Tijorat banklarida kredit operatsiyalari hisobini takomillashtirish.....	482
Sa'dullayeva Asalxon Muzaffarovna	
Ko'p tarmoqli fermer xo'jaliklarining raqobatbardoshlikni baholash usullari	485
Abdulloyev Asliddin Junaydullayevich, Teshayev Mirolim Djumayevich	
Tadbirkorlik subyektlarida soliq yukini optimallashtirish mexanizmi	490
To'xsanov Qudratillo Nozimovich	

Davlat sektorida ichki audit tadbirlarini umumiy rejalashtirish Xamidova Z. U.	495
Aholi moliyaviy savodxonligini oshirish va uning ahamiyati..... Xudayarova Xurshida Abdunazarovna	501
Kambag'allikni qisqartirishning xorijiy mamlakatlar tajribasi..... Xudoyberdiyev Jamshid Juraboy o'g'li	505
Oliy ta'lim muassasalarida buxgalteriya hisobi va ichki auditni takomillashtirish..... Shaymatova Nargiza Ashurovna	511
Raqamli iqtisodiyot sharoitida sug'urta xizmatlari..... Shodmonova Odina G'ofur qizi	516
Fuqarolar davlat pensiya ta'minoti tizimining amaldagi holati tahlili..... Sholdarov Dilshod Azimiddin o'g'li	520
Aholiga bank xizmatlari ko'rsatishning ijtimoiy ahamiyati..... Eldor Uskanov	525
Innovatsion boshqaruvning ilg'or xorijiy tajribalari Yusupova Jamila Karamatdinovna	530
Neft-gaz korxonalari moliyaviy-iqtisodiy faoliyati natijalari tahlili ("O'ZBEKNEFTGAZ" AJ misolida) Umurzoqov Jamoliddin Sherbekovich	534
Korxonalarda savdo marketing faoliyati samaradorligini baholash..... Sobirov Azizbek Avzbekovich	541
Moliyaviy firibgarliklarga qarshi kurashishda raqamli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari..... Gadaev Ismat Yadgarovich	548
Hududlarda islom iqtisodiyoti tamoyillari asosida amalga oshirilgan investitsion loyihalar: to'siqlar va yechimlar Irgasheva Gulbahor Sodiqovna	551
O'zbekistonda investitsiyalardan samarali foydalanish asosida oziq-ovqat sanoati samaradorligini oshirish yo'llari..... Kobilova Nasiba Xurramovna	554
Foreign Economic Relations as a Factor of Effective Functioning of the Economy Bakhodurova Sulkhiya Azizkhodjaevna, Li Marina Rudolfovna, Mukhtarova Donata Ravshanbekovna, Romashkin Roman Anatolyevich	561
Modern Approaches to the Organization and Development of the Consumer Services Market..... Musyeva Shoira Azimovna	566
Ishlab chiqarish siklini qisqartirishning iqtisodiy samaradorligi..... Odina Nabiyeвна Tuychiyeva, Nazarova Latofat Toirjon qizi	570
Asalarichilik mahsulotlari bozorida marketing strategiyasini amalga oshirish..... Rashidova Xadicha Tursunalievna	575
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida bank faoliyatini iqtisodiy-matematik modelashtirish yo'llari Raxmanov Mexridin Sindarovich	581
Korporativ boshqaruv amaliyoti bo'yicha hisobot tuzish bo'yicha xorijiy tajriba..... Tashmatov Rustam Xusanovich	586
Iqtisodiyotda davlat ishtirokini qisqartirish va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish istiqbollari Yuldashev Xusniddin Abdullayevich	592
Iqtisodiyotda turizm o'rnini statistik baholash uslubiyoti..... Zilola Jumanova	595
Финансовые риски в исламском финансировании для внедрения в Республики Узбекистан Абдуллоев Фуркат Олимджонович	602
Блокчейн-технология и информационная безопасность в цифровой экономике Узбекистана..... Кадиров Алишер Исмаилович	607
Цифровая платформа как инструмент трансформации бизнес-процессов Раупов Жамшид Рашидович	611

O'zbekistonda zamonaviy kabel va sim mahsulotlari ishlab chiqaruvchi korxonalar faoliyatiga nazar.....	617
Rashidova Odina Olimjon qizi	
Современные тенденции развития валютных отношений в Узбекистане	622
Камалов Камолатдин Кахрамонович	
Sug'urta sohasining O'zbekiston iqtisodiyotidagi o'rni	626
Sharobiddinov Akramjon Goyibbayevich	
Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishning xorij tajribasi va undan O'zbekistonda foydalanish yo'nalishlari	630
Fayziyeva Aziza Azamat qizi	
Modeling the Stackelberg strategy in a linear model (linear city) Hotelling.....	635
Musayeva Shaira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilkhomovna	
Mulkning kapitallashuvi darajasini iqtisodiy jihatdan amalga oshirish samaradorligini baholash uslublari.....	644
Norboyev Odil Abrayevich	
Tijorat banklarining kredit portfelini amaliy holati va ekonometrik tahlillari: ATB "Aloqabank" misolida.....	649
Norov Akmal Ruzimamatovich, Norova Nozima Nabiyeвна	
O'zbekistonda "yashil iqtisodiyot" muhitida kreditlash va moliyalashtirish imkoniyatlari	654
Taxir Urkinbayev	
Budjet tashkilotlarida ichki nazorat tizimini tashkil qilishning xususiyatlari.....	658
Abduraxmanov Ramazon Abdullayevich	
Chinese Commercial Banks Experience in Asset Diversification	663
Uktamova Nozima Narzulla kizi	
Sanoat taraqqiyotida ishlab chiqarish korxonalarini ustuvor rivojlantirish istiqbollari.....	667
Yadgarov Akram Akbarovich	
Анализ деятельности коммерческих банков Узбекистана по кредитованию физических лиц.....	673
Базарова Нигора Равшановна	
Mahalliy va xorijiy investitsiyalarni jalb etishning innovatsion jarayonlarga ta'sirini baholash.....	684
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari	689
Kuziyeva Nargiza Ramazanovna, Xusanov Faxriddin Jamoliddin o'g'li	
Tashqi mehnat migratsiyasi.....	694
O. N. Djurayev	
Raqamli iqtisodiyotda sanoat tarmog'ining davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanishini baholash	699
Otaboyeva Dildora	
Nobank kredit tashkilotlarining moliyaviy xizmatlari sifatini oshirishning xorijiy mamlakatlar tajribasi	705
Raimov Xurshid Muxtorovich	
Tijorat banklarida moliyaviy injiniringni qo'llash istiqbollari	711
Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich	
O'zbekiston Respublikasi moliya bozorida tijorat banklari faoliyati: muammo va yechimlar	716
Toymuxamedov Ibroxim Rixsiboevich, Jumaev Islombek Akram o'g'li	
Agrar ta'lim tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish yo'llari	723
Boltayev Nurali Shiramatovich, Beglayev Uchqun Xurramovich, Abdiyev Izzat Risqiboyevich	
O'zini o'zi band qilgan shaxslardan olinadigan soliqlarni takomillashtirish orqali yashirin iqtisodiyotni jilovlash masalalari	731
Davranov Iskandar Jumayevich	
Iqtisodiy konsentratsiyalarni tartibga solish va nazorat qilishni takomillashtirish.....	738
Luqmanov Sharifxon A'zam o'g'li	
Role of Private and Public Kindergartens in Early Childhood Development	744
Makhmudova Munisakhon Abbos qizi	
"Yashil" enegriya quvvatlarini barpo etish iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash asosi sifatida.....	749
Muminova Elnoraxon Abduraimovna, Umarova Dilnoza Oybek qizi	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda CVP-tahlilni tashkil etishning muammoli jihatlari	754
Qlichev Baxtiyor Pardayevich	

Korxonada likvidlik riskini minimallashtirish orqali uning moliyaviy barqarorligini saqlab qolish	759
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Развитие международных торгово-экономических связей Республики Узбекистан	766
Ким Татьяна Валерьевна, Гофуржонов Шахрибону Бахромжон кизи	
Kapital qurilishni boshqarish samaradorligini oshirishning dolzarb masalalari	774
A. Bektemirov, M. U. Sarimsoqov	
O'zbekiston mehnat bozorida yoshlarning ish bilan bandlik darajasini oshirish.....	780
Mambetjanov Qahramon Qurbandurdiyevich, Bahromov Shahzod Fazliddinovich	
Роль имиджа в улучшении инвестиционной привлекательности высших учебных заведений.....	787
Жанзаков Бекзот, Жонузиков Мирзабек	
Innovatsion kichik tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash bo'yicha xorij tajribasi va uni mamlakat iqtisodiyotida qo'llash imkoniyati.....	795
Toshaliyeva Saodat Toxirovna, Eshqulova Dilorom Abduravupovna	
Перспективы развития банковского сектора в Узбекистане для иностранных туристов	802
Муминов Шахзод Низомиддинович, Каримова Азиза Махомадризовна	
Innovatsion faoliyat moliyaviy modellari va mexanizmlarini rivojlantirishning konseptual asoslari	806
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
Qishloq xo'jaligi tarmoqlarini innovatsion rivojlantirish bo'yicha xorijiy tajribalar va ulardan respublikamizda samarali foydalanish yo'llari	814
Ishniyazov Baxrom Normamatovich	
Turistik xizmatlarining o'ziga xos xususiyatlari va marketing tadqiqotlari.....	819
Berdiqulova Iroda Rayimqulovna	
Qoraqalpog'iston qishloq xo'jaligi: asosiy muammolar va rivojlanishining ustuvor yo'nalishlari	823
Yeshimbetov Uktamjon Xudaybergenovich	
Iqtisodiyotning erkinlashtirilishi sharoitlarida kichik biznes sektori rivojlanishining imkoniyatlari.....	832
Botirova R. A., Sirojiddinov I. Q.	
Kriptoalyuta va blokcheyn tadqiqotlari: tendensiyalar va istiqbollar	835
Berdiqulov Jurabek	
Bank risklarni monitoring qilish tizimini takomillashtirish	837
Hamroyev Sherzod Axtamovich	
O'zbekiston hududlariga xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda ko'p qavatli "yashil" fermer xo'jaliklarini tashkil etishning ahamiyati	843
Turdimuratova Aziza Alisherovna	
Surxondaryo viloyatining mahalliy budjet daromadlarini oshirish yo'llari va uni arima modeli asosida prognozlash.....	846
Abdunazarova Shahnoza Norqo'chqor qizi	
Qishloq xo'jaligi tarmog'ining mamlakat iqtisodiyotidagi o'rni va undagi tarkibiy o'zgarishlarni statistik baholash.....	856
Zakirova Umida Maxamadaminovna	
O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatish korxonalarining ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati	863
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
Turizm bozorini rivojlantirishda mehnat bozorining tutgan o'rni va ahamiyati	872
Berdiqulova Iroda Rayimqulovna, Berdikulov Jurabek	
Проблемы расчета определения и планирования прибыли предприятий в условиях модернизации экономики	876
Алиева С.С.	

SANOAT KORXONALARI INNOVATSION SALOHİYATINI OSHIRISHNING TASHKILIY- IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH YO‘LLARI

J. K. Boymurodov

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti doktranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada sanoat sohasini rivojlantirishda sanoat korxonalari innovatsion salohiyatini oshirish tizimini rivojlantirish, shakllantirish bo'yicha mavjud tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirishga doir taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: sanoat, sanoat korxonalari, innovatsiya, innovatsion salohiyat, strategiya, mexanizm, bo'g'in.

Abstract: In this article, proposals and recommendations for improving the existing organizational and economic mechanisms for the development and formation of a system for increasing the innovative potential of industrial enterprises in the development of the industrial sector have been developed.

Key words: industry, industrial enterprises, innovation, innovative potential, strategy, mechanism, link.

Аннотация: В данной статье разработаны предложения и рекомендации по совершенствованию существующих организационно-экономических механизмов развития и формирования системы повышения инновационного потенциала промышленных предприятий в развитии промышленного сектора.

Ключевые слова: промышленность, промышленные предприятия, инновации, инновационный потенциал, стратегия, механизм, связь.

KIRISH

Bugungi kunda sanoat korxonalari bir vaqtning o'zida tashqi yaxlitlik hamda ichki xilma-xillik xususiyatlariga ega bo'lgan mamlakat iqtisodiyotining vaqt va makon jihati nisbatan mustaqil hamda barqaror tizimidir. Sanoat korxonalari innovatsion salohiyati tizimini rivojlantirish, shakllantirish uchun davlat miqyosidagi strategiya, ya'ni yaxlit holda ishlab chiqish, balki ushbu strategiya tarkibida innovatsion tarkibiy qismlar ham bo'lishi zarur. Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning Yangi O'zbekistonni yanada rivojlantirish bo'yicha "O'zbekiston-2030" Strategiyasining 12-maqsadida "...barcha yo'nalishlarda innovatsion faoliyatni keng joriy etish, ilmiy tadqiqotlarni va innovatsion tashabbuslarni qo'llab-quvvatlash" ^[1] deb keltirilib o'tilganligi mamlakatimizda barcha tarmoqlar kesimida innovatsion faoliyatni rivojlantirishga doir vazifalarni amaliyotga tatbiq etishimizni taqozo etmoqda. Albatta, innovatsion faoliyatni rivojlantirishda innovatsion salohiyatning o'rnini alohida ahamiyat kasb etadi. Bunda ayniqsa, sanoat korxonalari kesimida innovatsion salohiyatni rivojlantirish, takomillashtirish loyihalarini amalga oshirishimiz zarur hisoblanib, shu bilan birgalikda bugungi davrning dolzarb masalalaridan biri bo'lib qolmoqda.

Sanoat korxonalarini innovatsion rivojlantirish va shakllantirishning mavjud tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish yoki nisbatan yangi tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni ishlab chiqishda tizimli hamda kompleks metodologik yondashuvlarga tayanish zarur. Uslubiy yondashuv sanoat korxonalari innovatsion tizimi mezonlarini aniqlash va tasniflashning eng to'g'ri usuli bo'lib, uning mazmunini to'liq ochib berish bilan birga o'z maqsadlariga erishish mexanizmlarini tanlash imkonini yaratadi. Shu bilan birga, sanoat korxonalarining ishlashi turli xil tashkiliy shakllarni izlashni talab qiladigan turli xil sanoat va infratuzilmalarining quyi bo'g'inlaridan iborat murakkab tizimdir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

Innovatsion salohiyat” tushunchasi XX asrning 70-yillari oxiridan boshlab faol rivojlana boshladi. Mazkur tushuncha bir qator olimlar tomonidan metodologik, nazariy va empirik tadqiqotlar jarayonida ishlab chiqilgan va takomillashtirilgan.

Ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatdiki, hozirgi vaqtda ushbu kategoriya haqida yagona fikr mavjud emas. Innovatsion salohiyat asosan boshqa muammolarni hal qilishda foydalaniladigan xususiy element sifatida qaraladi. Ko'plab adabiyotlarda innovatsion salohiyatning bir qator ta'riflari mavjud bo'lib, ular bir-biri bilan o'zaro bog'liqdir.

Korxonaning innovatsion salohiyati, uni boshqarish, rivojlantirishda boshqa omillar ta'siri doirasida bir qancha taniqli iqtisodchi olimlar ilmiy izlanishlar olib borgan. Bular misolida xorij olimlaridan Kristofer Frimen, D.Samson, F.Damanpour, D.Tviss, V.P.Barancheva, V.N.Gunin, G.A.Smirnova, R.Fatxutdinov, L.G.Milyaeva, M.Terziovskiy, G.Pisano hamda A.Shuen kabi olimlarning tadqiqot ishlarida ko'rishimiz mumkin, mahalliy olimlarimizdan bu borada N.Yo'ldoshev, Sh.Mirsaidova, Sh.Zaynutdinov, G.Shanazarova, D.Mamadjonov, N.Xidirovlar o'z tadqiqotlarida bu tushuncha haqida ilmiy izlanishlar olib borishgan. Iqtisodiy adabiyotlarda “innovatsion salohiyat” tushunchasini birinchilardan bo'lib, Buyuk Biritaniyalik iqtisodchi olim Kristofer Frimen tomonidan qo'llanilgan. Uning fikriga ko'ra, salohiyat ma'lum bir sharoitda aniq ayrim maqsadlar uchun safarbar qilinishini ma'lum qilgan ^[2]. V.P.Barancheva va V.N.Guninalarning fikriga ko'ra, “innovatsion salohiyat korxonaning innovatsion maqsadlariga erishish uchun innovatsion loyiha yoki innovatsion o'zgarishlar dasturini amalga oshirish bo'yicha tayyorgarligi o'lchovi” ^[3] degan xulosaga kelgan.

Bundan tashqari, faqat resurs yondashuvini cheklab, L.G. Milyaeva va D.A.Belousov “innovatsion salohiyat korxonaning innovatsion faoliyatni amalga oshirishga salohiyat tayyorgarligini ta'minlaydigan resurslar to'plami sifatida qaraladi” ^[4] degan fikrni ilgari suradilar. A.A.Mamatov, T.T.Jo'rayev va A.N.Erkayevlarning fikricha, “innovatsion salohiyat deganda iqtisodiy salohiyatning tarkibiy qismi bo'lib, iqtisodiyotning ustuvor tarmoqlarida yuqori samaraga erishish, ishlab chiqarish infratuzilmasini o'zgartirib, mamlakat yalpi ichki mahsuloti tarkibida yuqori texnologiyali, raqobatbardosh mahsulotlar hajmini oshirishi mumkin bo'lgan ilmiy-texnik salohiyatga yo'naltirilgan tuzilmaviy unsur tushuniladi. Innovatsion salohiyat resursli hamda natijali komponentlarni o'zida mujassam qiladi. Resursligi innovatsion salohiyat shakllantirilishi bilan bog'liq bo'lib, o'z ichiga moliyaviy, moddiy va xodimlar bilan bog'liq tarkibiy qismlarni oladi. Moliyaviy tarkibiy qism ilmiy sohaga kiritilgan moliyaviy qo'yilmalarning hajmi bilan tasniflanadi. Moddiy tarkibiy qism esa, ilmiy sohadagi asosiy va aylanma kapital holatiga qarab belgilanadi. Xodimlar bilan bog'liqlik mehnat resurslarining soni va sifati, ilmiy faoliyat bilan bandligi hamda mehnat unumdorligi bilan belgilanadi ^[5]. Bizning nazarimizda, “innovatsion salohiyat” – ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatuvchi subyektlarning turli tarkibiy bo'linmalarining samarali va o'zaro ta'siri doirasida bozor ehtiyojlariga javob beradigan, resurslardan samarali foydalanib hamda rentabelligini oshirishga xizmat qiladigan innovatsion tovarlar, mahsulotlar, xizmatlar, g'oyalar va texnologik yangiliklarini amaliyotga joriy qila olish qobiliyatidir.

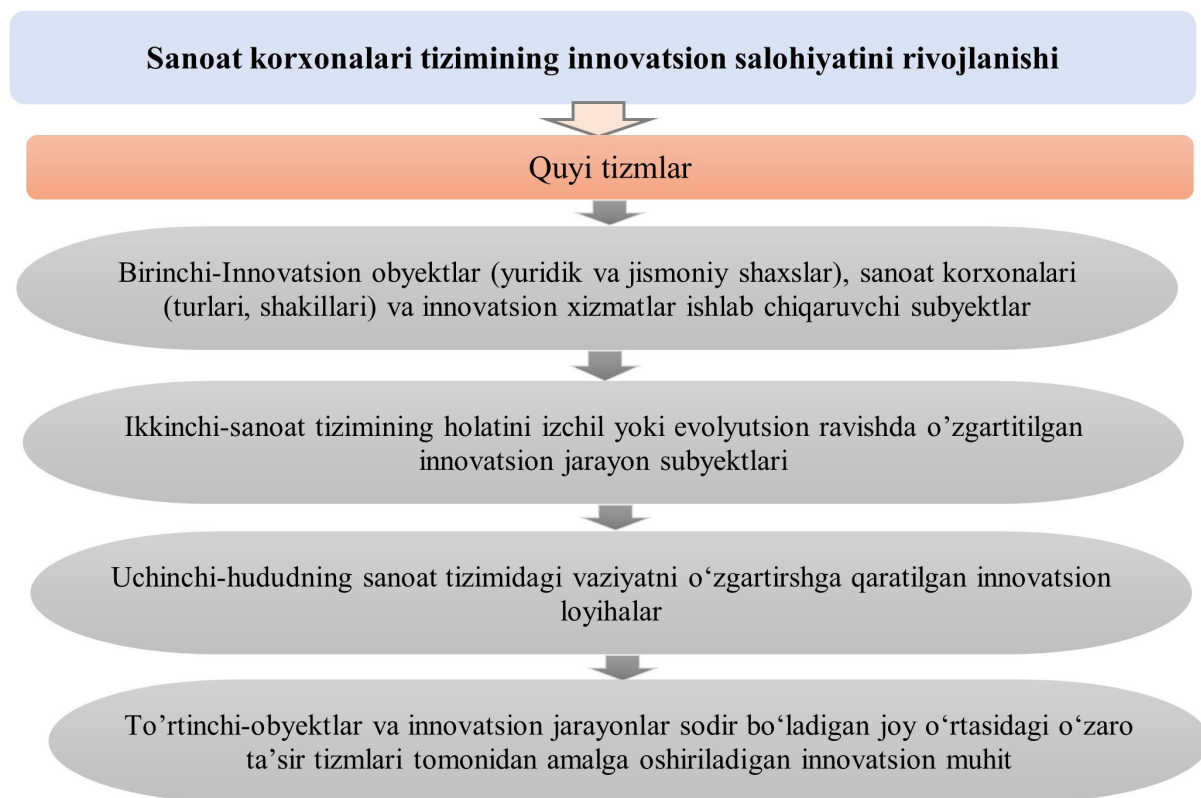
TAHLIL VA NATIJALAR

Sanoat korxonalari innovatsion salohiyatini rivojlantirishda uning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish lozim hisoblanib, buning uchun birinchilardan bo'lib innovatsion komponentlarning rivojlanishini ta'minlash, bozorni muvofiqlashtirish va sanoat tizimi ishtirokchilari o'rtasidagi o'zaro munosabatlar muammolarini hal qilishning yangi shakllarini izlashni talab qiladi. Ayni paytda viloyatda sanoat korxonalarini o'zaro hamkorlikning yangi shakllari shakllanib, rivojlanmoqda hamda viloyat iqtisodiyotining tarmoq va sohalarini integratsiyalashuv jarayonlari faollashtirilmoqda. Samarqand viloyat sanoat korxonalari hudud iqtisodiyotining tarkibiy tizimi va drayveri sifatida belgilanadi. Hudud imkoniyatlaridan kelib chiqib sanoat korxonalari innovatsion salohiyatini tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish maqsadida uning hozirda amalda bo'lib turgan mexanizm richaklarini tasnifini tadqiq etish, unga ta'sir etuvchi omillarni o'rganish va zamon talablaridan kelib chiqib takomillashtirish tavsiflarini ishlab chiqish mumkin.

Sanoat korxonalarini innovatsion salohiyatining tashkiliy-iqtisodiy mexanizmni takomillashtirishda hududda sanoat korxonalari tizimi va uning tuzilishining an'anaviy tasnifidan farqli o'laroq, biz boshqa tasnifni taklif qilamiz. Bunda sanoat korxonalarini tizimi tasnifini yuqori va quyi darajadagi tasniflash asosida shakllantirish maqsadga muvofiq bo'lib, bunda davlat tamonidan mamlakat miqyosida innovatsion faoliyatni rivojlantirish maqsadida olib boriladigan islohotlar “yuqori” tizim hisoblanib, institutsional, fiskal, moliyaviy, iqtisodiy, bosqichlarni o'zida qamrab olib uning ahamiyati respublika miqyosida ekanligi bilan tavsiflanadi. Ammo bunda mamlakat hududlarining imkoniyatlaridan kelib chiqib, sanoat korxonalari quyi tizimiga ta'sir etishi ba'zida salbiy oqibatlarini keltirib chiqarishini inobatga olib hudud sanoat korxonalarining innovatsion salohiyatini quyi tizimi joriy etish va bunda

shakllanishi, rivojlanishi barqaror bo'lishi uchun innovatsion obyektlar, innovatsion jarayonlar subyektlari, innovatsion muhit, innovatsion loyihalar to'rtta asosiy quyi tizim faol ishtirok etishi zarurdir (1-rasmga qarang).

1-rasm: Sanoat korxonalari innovatsion salohiyati tizimlarining o'zaro ta'siri

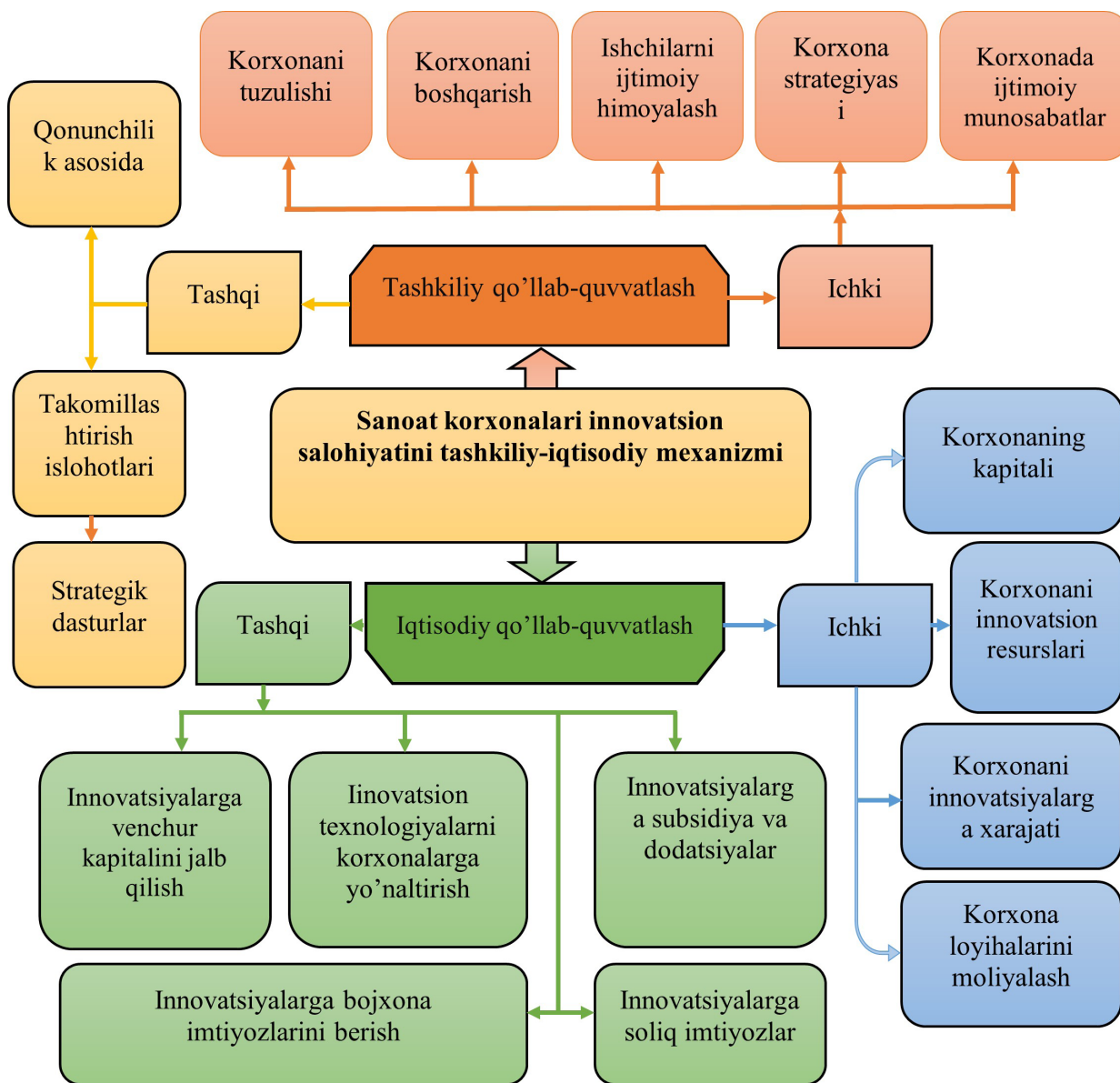
Sanoat korxonalari innovatsion salohiyati tizimining elementlari o'rtasidagi o'zaro bog'liqligi innovatsiyalarning harakatga keltiruvchi mexanizm elementi sifatida (ilmiy tadqiqot markazlari, kasb-hunar ta'limi muassasalari, loyihalash laboratoriyalari, innovatsion biznes loyihalar va boshqalar), shuningdek, innovatsion muhit, ilmiy va texnik ma'lumotlarini inobatga olish lozim. Ta'kidlash joizki, viloyatda innovatsion obyektlar sifatida sanoat korxonalari sonining ko'payishi innovatsion jarayonlar subyektlarining infratuzilma korxonalari sonidan ko'payishi, shuningdek, innovatsion loyihalar hajmining ortishi bilan belgilanadi. Bunday rivojlanish yoki tizimli o'sish natijasida sanoat korxonalarining innovatsion salohiyat muhiti shakllanadi. Shuni ta'kidlash kerakki, sanoat korxonalarining innovatsion salohiyatini rivojlanishini ta'minlaydigan yuqori turdagi quyi tizimlarning har biri o'ziga xos mas'uliyat sohasiga ega. Obyektlar – sanoat korxonalar tizimining korxonalari takror ishlab chiqarish funksiyalarini amalga oshiruvchi asosiy rol o'ynaydi. Viloyatdagi tarmoqlar, ishlab chiqarish majmualari, turli korxonalar tarmoqlari orasida – obyektlararo makonni tashkil etib, innovatsiyalarni obyekt-dan-obyektga tarqatishga xizmat qiladi. Innovatsion loyihalar sanoat korxonalar tizimiga innovatsiya va mobillik elementlarini olib kiradi hamda innovatsion salohiyatni oshishga yordam beradi.

1-jadval: Sanoat korxonalarining innovatsion salohiyatini takomillashtirish yo'llari

Innovatsion salohiyatni rivojlantirish yo'nalishlari	Innovatsion salohiyatni rivojlantirish vositalari
Ilmiy tushuncha	Tizimli kompleks rivojlantirish orqali viloyat sanoat tarmog'i raqobatbardoshligini oshirish
Innovatsion infratuzilmani rivojlantirish vositalari	Klasterlar, texnopark, venchur, texnopolis, biznes inkubator, maxsus fondlar
Asosiy innovatsion agentliklar	Ilmiy tadqiqot institutlari, o'rta maxsus (kollej, litsey, texnikum) muassasalari, universitet va institutlar, ilmiy xodimlar va boshqalar
Rivojlanish darajasini belgilovchi innovatsion hududlar	Sanoat zonalari, erkin iqtisodiy zonalar, tashqi iqtisodiy kompleks va boshqalar

Yuqorida keltirilgan 1-jadval ma'lumotlaridan shuni tahlil qilishimiz mumkinki, respublika hududlaridan kelib chiqib har bir mintaqaning sanoat korxoxnalarini innovatsion salohiyatini rivojlantirish bo'yicha mexanizmni ishlab chiqish kerak. Ammo, ushbu mexanizm orqali biz sanoat korxonalari innovatsion salohiyatini to'laonli rivojlantira olmaymiz. Chunki keltirilgan mexanizmda innovatsion salohiyatni tashkiliy, iqtisodiy tamonlama to'laonli rivojlantirish bo'yicha vazifalar ishlab chiqilmagan. Shu bois ham biz olib borilgan tadqiqotlarimiz natijasida sanoat korxoxnalarini innovatsion salohiyatini tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish maqsadida innovatsion salohiyatga ta'sir etish omillarni tadqiq etgan holatda takomillashgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizm ishlab chiqdik.

2-rasm: Sanoat korxonalarini innovatsion salohiyatini rivojlantiruvchi tashkiliy-iqtisodiy mexanizm

Bunda takomillashgan ko'rinishning asosiy elementlari sifatida mexanizmni ishlash jarayonini ichki va tashqi richaklar asosida shakllantirdik hamda innovatsion salohiyatni rivojlantirishga xizmat qiluvchi zamonaviy, raqamli hamda "yashil" texnologiyalarni ta'sir etish jarayonlari inobatga olingan holatda takomillashtirildi (2-rasmga qarang). Ushbu mexanizm samarali ishlashi uchun innovatsion muhit rivojlanishini ta'minlash zarur. Kelajakdagi innovatsiyalarni dastlabki tanlash amalga oshiriladigan sanoat tizimidagi tadbirkorlik raqobat muhitini o'rganish amaliy ahamiyatga ega. Viloyat iqtisodiyotining sanoat va ilmiy-tadqiqot sektorining samarali hamkorligi yoki faoliyatini muvofiqlashtirish muammosi shu kungacha hal qilinmagan. Shu maqsadda biz yuqorida keltirilgan mexanizmni taklif etdik. Ushbu mexanizmni amaliyotga tatbiq etilishi natijasida sanoat korxonalarida innovatsion ishlanmalarining ko'payishi, ilmiy tadqiqotlarni keng joriy etilish hamda yangi turdagi mahsulot va xizmatlarning vujudga kelishiga xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Ammo, birgina mexanizmni o'zi bilan biz sanoat korxonalarining innovatsion salohiyatini to'laqonli rivojlantira olmaymiz. Chunki uning asosi bo'lishini taqozo etadi. Asos esa, hududiy rivojlantirish dasturlari hisoblandi. Demak, sanoat korxonalarining innovatsion salohiyati tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini samarali faoliyatini ta'minlab berishda viloyat miqyosida sohani rivojlantirish dasturlari ishlab chiqish kerak.

Buning uchun hududda o'rta muddatli istiqbolli sanoat korxonalari innovatsion faoliyatini rivojlantirish dasturini amalga oshirishning tegishli strategiyasini qabul qilish zarur bo'lib, unda:

- innovatsion obyektlar, subyektlar, muhit, loyihalarini o'zaro hamkorligini shakllantirish va imtiyozlar (imtiyozli shartlar) berish hamda import mahsulotlari ishlab chiqarish uchun zamonaviy yuqori texnologiyali ishlab chiqarishni yaratishni qo'llab-quvvatlash;
- sanoat korxonalarini innovatsion salohiyati mexanizmini shakllantirish va rivojlantirish, shuningdek, xizmat ko'rsatish quyi tizimlari yoki infratuzilma elementlarini yaratishda real sektorni rivojlantirishga yo'naltirish;
- viloyat sanoat tizimining ustuvor ishlab chiqarish korxonalarini rivojlantirishga yo'naltirilgan hududiy "venchur" investitsiya fondlarini yaratish va hokazo.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning "O'zbekiston–2030" strategiyasi to'g'risidagi PF-158-son Farmoni. –Toshkent sh., 2023-yil 11-sentabr, www.lex.uz
2. Freeman C. The national system of innovation historical perspectives. Cambridge journal of economics 1995 vol. №19
3. Багудина Е. Г. Экономический словарь / Е. Г. Багудина; под ред. А. И. Архипова. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006
4. Мерсон Ф.Л., Макова ЛЛО. Категория "качество" в организации науки // Наукоеведение и информатика. –1984. – Вып. 25.
5. A.A. Mamatov, T.T. Jo'rayev, Erkayev A.N. Innovation iqtisodiyot. –T.: 2019, 456-bet.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.